

Més enllà de l'horitzó

Gemma Pasqual

L'horitzó es dibuixava davant seu com un gran interrogant. Nítid, una línia recta, perfecta, que delimitava el cel de la mar, un món de l'altre. Com una gran pantalla, protegia el que es trobava més enllà. La nena l'observava esbalaïda, la immensitat de la mar la feia sentir-se més petita encara. Les dues grans i resplendents atzabeges que li feien d'ulls, li brillaven més que mai; atents, provaven d'albirar o potser endevinar què és el que hi havia a l'altra banda de la ratlla. L'avi li n'havia parlat de la terra dels seus avantpassats, terra fèrtil, repleta de jardins, on naixien les palmeres més altes farcides de dàtils dolços com la mel, on brollaven les fonts més precioses.

Pensava que era una privilegiada per poder tornar als orígens, tothom ho creia. Les companyes i els companys de l'escola li havien fet una gran festa per acomiadar-la. En recordar els amics i les amigues, una estranya amargor li va entelar la lluentor dels ulls. No és fàcil encarar una nova vida quan només tens set anys, sense conèixer l'idioma ni els costums, només amb l'esperança al cor. Recordava com totes les nenes i nens, contents, l'encoratjaven a enfrontar-se amb els grans canvis que li esdevenien. Canviava aquella escola humil de poble per un gran col·legi, amb pupitres nets i polits, llibres amb aroma de nou, ordinadors...; i ben segur que li regalarien un estoig amb tots els colors de l'arc de Sant Martí, una goma, un llapis i, amb una mica de sort, retoladors, un regle i qui sap si portaria fins i tot un compàs. Aquesta imatge li va fer dibuixar un am-

ple somriure que va deixar entreveure la seua blanca i esdentegada dentadura, ja que feia uns quants dies que li havien caigut les dues dents del davant.

Feia badalls i creuetes, tenia fam, la brisa de la mar fa obrir la gana. Però no podia pensar en això, havia de distreure la ment en altres coses, tal com li havia aconsellat la mare. Doncs la millor manera d'entretenir-se és jugar a pilota. El pare li havia promès que la primera cosa que faria, així que cobrara el primer sou, seria comprar-li una pilota de futbol i unes esportives. Va abaixar els ulls i va observar com a les seues velles espardenyas ataconades, plenes de pedaços, els quedaven quatre dies. Va tornar a somriure i la seua panxa li va correspondre amb un soroll, cantava el goig de sant Prim per indicar-li que no s'havia distret suficientment. La nena li va demanar paciència, no trigarien molt a arribar, i aleshores la tindria ben contenta. Li havien explicat que al lloc on es dirigien la gent menjava més de tres vegades al dia, els nens i les nenes fins i tot cinc, i s'atipaven de llepolies. Era qüestió d'esperar, algunes hores o potser alguns dies, pagava la pena aquesta espera, ja que era molt gran la recompensa.

El viatge es feia llarg i pesat, amuntegats en aquella pastera, bruts, famolencs, suportant estoicament l'aire gèlid que els penetrava fins al moll de l'os, amb poca roba per a combatre el fred, es donaven calor els uns als altres. La nena anava protegida a un costat i a l'altre pel pare i la mare; aquesta, a la vegada, havia d'ocupar-se del germà petit, que encara era dins la panxa, calentó i segur, i

esperava a sortir en acabar el viatge. Va ser una sort que fóra tan conformat, així no van haver de satisfer els diners del seu bitllet.

Els ànims van començar a afeblir-se. La imatge d'aquella mar blava li va fer venir set, tanta aigua salada i ni una gota d'aigua dolça per a poder-se dur a la gola. Recordava les llargues caminades que havia de fer cada dia per a proveir d'aigua la seua família. Però ara tot seria diferent, l'únic pes que carregarien les seues espatlles seria el de la motxilla d'anar a escola, perquè obriria una aixeta i rajaria l'aigua sense parar, la seua nova casa tindria moltes aixetes d'on brollaria aquest líquid cristal·lí i clar, tan preat pels seus. Potser fins i tot tindria banyera i, posats a somiar, una gran piscina o un jacuzzi bombollejant com els que havia vist a la televisió.

Aquest aparell era l'única possessió de la família, l'únic electrodomèstic que tenien a casa seua. El pare se sentia orgullós d'haver aconseguit per als seus aquesta baluerna de cinquena mà en blanc i negre, coronada per una gran antena amb forma de paraigua, amb una gran pantalla plena de neu on, els dies bons, fins i tot podien veure alguna pel·lícula. Els amics els envejaven i venien a casa seua expressament per veure els partits de futbol. Era evident que eren molt afortunats: tenir aquell electrodomèstic presidint la casa, ocupant-hi un lloc privilegiat, denotava en els propietaris un aire distingit, els dotava d'una capa de vernís que els situava una mica més amunt, no gaire, en l'escala social. Els va fer molta pena haver de vendre-

se-la per a pagar el viatge; però, evidentment, no els podia acompanyar en aquella diàspora cap a la terra promesa. De tota manera no calia: al lloc on anaven, els televisors eren en color, amb pantalla plana i comandament a distància per a poder canviar de canal sense haver de moure l'antena.

El temps va començar a empitjorar, la borinor sorda i llunyana anunciava temporal, la mar estava avalotada, el vent era tempestuós i rugia amb un fort bramul que feia que la nena s'espantara. Es va agafar fort als pares, que la protegien amb els seus cossos. La pastera enxiquia proporcionalment a mesura que la mar s'engrandia, enorme com un monstre famolenc que provava d'engolir-la. Les ones, descomunals, poderoses, sabedores de la seua força, intentaven fer fora del seu territori la intrusa, aquella embarcació atapeïda de gent, l'equipatge dels quals només eren els seus somnis, les seues il·lusions i el seu propòsit de cercar una vida millor.

La pastera era valenta, com els seus ocupants, i va combatre estoicament les embranzides del fort onatge. No es deixaria vèncer fàcilment, lluitaria pel seu lloc a la mar, tenia el mateix dret que qualsevol altra embarcació a solcar les aigües, i s'aferraria a aquest dret, la mar era de tots: des del transatlàntic més gran fins a la

pastera més petita. Era una qüestió d'orgull i de dignitat, i tant ella com els seus tripulants, d'això, en tenien de sobra.

La pastera anava com unes devanadores, batzegava sense parar, intentant resistir fins al final, provava de dur a port sans i estalvis els seus passatgers, aquesta era la seua missió i va batallar per complir-la fins a les últimes conseqüències, fins que va fer un gemec esgarriós que li va partir en dos l'ànima. La nena s'aferrava als pares, que tot i la debilitat nedaven esforçant-se per mantenir-se a flor d'aigua; com una pinya lluitaven contra la mar que els volia separar, crits i laments que la mar engolia, mans demanant ajut a la Lluna. La pastera va dir l'últim adéu als seus acompanyants i es va fer miques. La gent intentava aferrar-se a alguna de les seues restes per poder surar, eren molts per a tan poques fustes. La nena i els seus pares van ser dels pocs afortunats que ho van aconseguir. Com sempre, després de la tempestat ve la calma, tensa calma, la nena i la seua família navegaven a la deriva, sense forces, sense esperances.

La nena va observar l'horitzó que es dibuixava davant seu com un gran interrogant. Nítid, una línia recta, perfecta, que delimitava el cel de la mar, un món de l'altre. Com una gran pantalla protegia el que hi havia més enllà. De cop i

volta, els seus ulls del color de la nit van albirar la terra promesa. Les seues forces ja s'havien esvaït; però, contenta, somiava la festa de benvinguda, música, fruita i sobretot aigua, molta aigua. Les forces la van abandonar totalment. Les dues grans i resplendents atzabegues es van apagar.

Quan va cobrar el coneixement, va veure com uns homes vestits de verd els anaven traient un a un de l'aigua. Ella s'agarrava amb força als seus pares, però els homes els van separar, el pare a una banda, la mare i ella a un altra. Entre plors es va acomiadar del seu progenitor. Sense música, sense flors, sense cap misatge de benvinguda, ni cap sopa calenta que li calmara els tremolors de por i de fred. Els anaven amuntegant, altra vegada, en camions, ambulàncies, al capdavant una altra mena de pasteres. La nena va mirar amunt i no va trobar cap palmera amb dàtils dolços com la mel; al seu lloc, ciment, cases altes que grataven el cel. Va enyorar sa casa, humil, pobra, el seu recer on es trobava segura, on vivia la seua família junta com una pinya. Va observar la immensitat de la mar, la que s'havia empassat els seus companys de viatge, les seues il·lusions i la brillantor dels seus ulls negres com l'atzabeja. Aquella no era la terra promesa. La seua terra es trobava més enllà de l'horitzó.